

Súd: Krajský súd Prešov  
Spisová značka: 5Co/12/2022  
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8117215866  
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 03. 2023  
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Világiová  
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2023:8117215866.3

## ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Világiovej a členov senátu JUDr. Karola Krochtu a JUDr. Andreja Radomského v spore žalobkyne 1. N. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom G. č. 9, XXX XX J. J., 2. H. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom G. XX, XXX XX Y., 3. E. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom G. 8, XXX XX J. J., všetci žalobcovia právne zastúpení Advokátskou kanceláriou Vaľo & Partners s.r.o., so sídlom Konštantínová 3, 080 01 Prešov, IČO: 36 868 434, proti žalovanej D. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom J. J. - U., J. č. XXX, právne zastúpenej Advokátskou kanceláriou Pihorňa, Lenárt, Jaššo, s.r.o., so sídlom Hrnčiarska 29, 040 01 Košice, IČO: 50 453 785, v spore o zaplatenie 938,- Eur s prísl. pre každého zo žalobcov, o odvolaní žalobcov v 1. - 3. rade proti rozsudku Okresného súdu Prešov č.k. 7C/23/2017 - 249 zo dňa 05.01.2022, takto

### rozhodol:

I. M e n í rozsudok súdu prvej inštancie tak, žalovaná je povinná zaplatiť žalobkyni v 1. rade, žalobcovi v 2. rade a žalobcovi v 3. rade každému sumu po 938,- Eur s 5% úrokom z omeškania ročne od 6.1.2017 do zaplatenia do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

II. P r i z n á v a žalobcom v 1., 2. a 3. rade nárok na náhradu prvoinštančného konania v plnom rozsahu voči žalovanej s tým, že o ich výške rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením.

III. P r i z n á v a žalobcom v 1., 2. a 3. rade nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu voči žalovanej s tým, že o ich výške rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením.

### odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie I. žalobu žalobcov v 1. až 3. rade zamietol. II. Vyslovil, že žalovaná má vo vzťahu k žalobcom v 1. až 3. rade nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

2. Právne odôvodnil súd prvej inštancie svoje rozhodnutie podľa ust. § 482, § 488, § 489 a § 494 Občianskeho zákonníka, a podľa ust. § 11 ods. 4, 5, 6 zákona č. 330/1991 Zb.

3. Z vykonaného dokazovania mal súd prvej inštancie za preukázané, že žalovaná v zmysle Osvedčenia o dedičstve 26D/349/2007 DnotNz 59/2007 nadobudla nehnuteľnosti špecifikované v bode 1 na štvrtej strane daného dedičského rozhodnutia v dedičskej veci po nebohom V. D., rodenom D., zomrelom dňa XX.XX.XXXX s povinnosťou, že ak za tieto nehnuteľnosti získa určitý finančný alebo naturálny obnos, uspokojí zákonný podiel ostatným dedičom a zároveň sa zaväzuje, že nehnuteľnosti, ktoré týmto konaním nadobudla, neprevedie na iné osoby ako blízke bez ich súhlasu a bez toho, aby ich podiely vyplatila podľa obvyklej ceny v čase vyrovnávania prevodu. Lehota na vyplatenie bola stanovená na 1 mesiac od vykonania úkonu, ktorý bude znamenať zmenu vlastníckeho práva. Tento záväzok prijíma a bude platiť tak pre seba, ako aj pre svojich právnych nástupcov a právnych nástupcov dedičov tohto

konania. Podiel žalobcov v 1. až 3. rade predstavuje 1/21 z vlastníckeho podielu porúčiteľa. V prvotnom rozhodnutí súd poukázal na rozhodnutie NS SR sp. zn. 5Cdo/96/2000 zo dňa 26. novembra 2003, podľa ktorého rozhodnutie o vyporiadaní dedičstva, podľa ktorého sa poberateľom dedičov stáva jeden z dedičov možno považovať za obdobu, analógiu zmluvy, respektíve dohody, ktorá zakladajúc majetkové právo zaväzuje nielen účastníkov a ich právnych nástupcov a ktorá im umožňuje domáhať sa práv, respektíve nárokov ňou založených, ak sa stanú splatnými. Zväzok je zväzkom z dedičskej dohody, ktorý bol viazaný na odkladaciu podmienku, t.j. na scudzenie prevzatej pôdy v budúcnosti. Citované rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 5Cdo/96/2000 zo dňa 26. novembra 2003 bolo zároveň publikované v Zbierke stanovísk a rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky číslo 5/2005 pod číslom 45. Obdobný záver prijal aj Najvyšší súd Slovenskej republiky vo svojom rozhodnutí 2Cdo/95/98.

4. Následne súd prvej inštancie konštatoval, že v tomto spore sa bolo potrebné zaoberať argumentáciou žalovanej, že došlo k originálnemu spôsobu nadobudnutia vlastníckeho práva a súd nie je v tomto spore oprávnený preskúmať správnosť rozhodnutia o schválení vykonania projektu pozemkových úprav, ďalej vznesenou námietkou premlčania. Súd prvej inštancie zdôraznil, že ju vzniesla žalovaná až v podanom odvolaní voči rozhodnutiu súdu prvej inštancie a rovnako námietkou žalovanej, zdôrazňujúc, že novovzniknutá parcela registra KNC číslo XXXX, katastrálne územie J. J. nie je totožná s parcelami, ktoré žalovaná nadobudla v zmysle predloženého Osvedčenia o dedičstve a nevznikol jej zväzok spočívajúci v povinnosti vyplatiť sumu žalobcom ako ustupujúcim dedičom.

5. Z výpisu z Listu vlastníctva číslo XXXX, okres E., obec J. J., katastrálne územie J. J. vyplynulo, že žalovaná v podiele 1/1 bola vlastníčkou parcely registra C číslo XXXX o výmere 2.599 m<sup>2</sup>, druh pozemku orná pôda, a to na základe rozhodnutia Z XXXX/XXXX - rozhodnutie A. XXXX/XXX - XXX/ ZJ zo dňa 29. októbra 2012. Kúpnu zmluvou zo dňa 05. decembra 2016 previedla žalovaná ako predávajúca kupujúcemu spoločnosti M. L., a.s. parcelu zapísanú na LV číslo XXXX registra C číslo XXXX, orná pôda o výmere 2.599 m<sup>2</sup> za kúpnu cenu 47.000 Eur v celosti. Žalovaná uviedla, že vykonaním pozemkových úprav dochádza k zániku pôvodných pozemkov a vzniku nových pozemkov, a teda možno hovoriť o originálnom spôsobe nadobudnutia vlastníckeho práva. Citovala rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 23.08.2018 spisová značka 8Cdo/158/2017, z právneho záveru ktorého vyplýva, že okresný súd zamietol žalobu z dôvodu, že v dôsledku rozhodnutia správneho orgánu o schválení projektu pozemkových úprav zaniklo vlastnícke právo k pôvodným pozemkom a že súd nemôže zasahovať do tohto konštitutívneho rozhodnutia správneho orgánu a navyše súd uviedol, že rozhodnutie o schválení vykonania projektu pozemkových úprav patrí medzi originálne spôsoby nadobudnutia vlastníckeho práva. V dôsledku pozemkových úprav dochádza k originálnemu nadobudnutiu vlastníckeho práva, pričom súd v sporovom konaní nie je oprávnený skúmať vecnú správnosť konštitutívneho rozhodnutia pozemkového úradu, ktorým došlo k prevodu vlastníckeho práva a k jeho originálnemu nadobudnutiu. Konštitutívne rozhodnutie správneho orgánu o schválení vykonania projektu pozemkových úprav je takou právnou skutočnosťou, vykonaním ktorej nie je už daná možnosť tretej osoby s úspechom sa domáhať určenia vlastníckeho práva na súde k novovytvorenému pozemku. Ak zanikol predmet, na ktorý sa viazali určité práva a povinnosti v dôsledku konštitutívneho rozhodnutia správneho orgánu, zanikli aj tieto všetky práva a povinnosti a nie je možné tieto práva a povinnosti odvíjať na úplne novom predmete vlastníckeho práva nadobudnutého obligatórne nezaťaženeho žiadnymi povinnosťami neuvedenými v konkrétnom rozhodnutí správneho orgánu a ani na liste vlastníctva. Žalovaná poukázala na Y. H. advokácie číslo X/XXXX, v ktorom bola problematika pozemkových úprav dopodrobna vysvetlená G.. D. D., E.. Právna argumentácia žalovanej prednášaná v tomto spore spočívala na tom, že sporný predaný pozemok, ktorý žalovaná nadobudla originálnym spôsobom na základe rozhodnutia štátneho orgánu nie je pozemkom, ktorého sa týkalo dedičské rozhodnutie 26D/349/2007 Dnot 59/2007. Žalovaná tvrdí, že žalobcovia nemali žiadny podiel na parcelách, ktoré žalovaná odpredala a nie je povinná im nič vyplatiť. Súd nie je oprávnený preskúmať rozhodnutie správneho orgánu mimo rámec správneho súdnictva.

6. S takto prezentovanou argumentáciou žalovanej súd prvej inštancie nesúhlasil za žiadnych okolností. Z predloženého Osvedčenia o dedičstve 26D/349/2007 zo štvrtej strany bodu 1 vyplýva, že dedičia uzatvorili dedičskú dohodu, podľa ktorej nehnuteľnosti v katastrálnom území J., ktoré boli pôvodne zapísané na 17. listoch vlastníctva v celkovom počte parcel 12 nadobudla žalovaná s tým, že ak za tieto nehnuteľnosti získa určitý finančný alebo naturálny obnos, uspokojí zákonný podiel ostatných ustupujúcich dedičov - žalobcov v 1. až 3. rade. Vo vzťahu k týmto nehnuteľnostiam je potrebné

poukázat na důležitý fakt, že došlo k změně spočívající v tom, že všechny nehnuteľnosti, ktoré boli týmto spôsobom žalovanou zdedené sa stali predmetom pozemkových úprav. Podľa § 14 ods. 4 Zákona číslo 330/1991 Zb. vlastníctvo k novým pozemkom sa nadobúda dňom právoplatnosti rozhodnutia o schválení vykonania projektu pozemkových úprav. Ako dôležitý fakt súd prvej inštancie považoval zdôrazniť v tomto spore, že žalovaná mala vykonať výplatu spoludedičov, ak za nehnuteľnosti uvedené na štvrtej strane dedičského rozhodnutia získa určitý finančný alebo naturálny obnos. Je zrejmé, že žalobcovia sa vlastníckymi parcelami uvedenými na štvrtej strane predloženého dedičského rozhodnutia nikdy nestali a to z dôvodu, že v ich prospech bol dojednaný vyššie uvedený výplatok. Žalovaná v priebehu celého sporu prednášala argumentáciu ako keby pozemky, ktoré dostala v rámci projektu pozemkových úprav, boli pozemkami, ktoré nadobudla rozhodnutím správneho orgánu, ktorý vykonal pozemkové úpravy. Žalovaná však nesmie zabúdať na dôležitý fakt, že v rámci pozemkových úprav nadobudla parcely vrátane tej, ktorá bola odpredaná a to len z dôvodu, že sa na základe dedičského rozhodnutia stala vlastníčkou nehnuteľností - parcel špecifikovaných na štvrtej strane predloženého dedičského rozhodnutia. Pozemkové úpravy podľa Zákona číslo 330/1991 Zb. zahŕňajú zistenie a nové usporiadanie vlastníckych a užívateľských pomerov, ako aj súvisiacich iných vecných práv v obvode pozemkových úprav a nové rozdelenie pozemkov. Obsahom pozemkových úprav podľa zákona číslo 330/1991 Zb. je racionálne priestorové usporiadanie pozemkového vlastníctva v určitom území a ostatného nehnuteľného poľnohospodárskeho a lesného majetku s ním spojeného v súlade s požiadavkami a podmienkami ochrany životného prostredia a tvorby územného systému ekologickej stability, funkcie poľnohospodárskej krajiny a prevádzkovo ekonomických hľadísk moderného poľnohospodárstva a lesného hospodárstva. Pozemky nadobudnuté v rámci pozemkových úprav musia byť v zásade rozmerovo a cenovo totožné s pozemkami, s ktorými žalovaná do pozemkových úprav vstupovala. Poloha pozemkov nezohráva žiadnu úlohu, a preto žiadnym spôsobom nemožno tvrdiť tak, ako to prezentovala žalovaná, že pozemky, ktoré pre žalovanú vyplynuli z pozemkových úprav mali niečo spoločné s pozemkami, s ktorými do pozemkových úprav žalovaná vstupovala. Túto skutočnosť v spore potvrdil aj vypočítaný svedok M.. E. Z., ktorý sa podieľal na projekte pozemkových úprav, ktoré prebiehali v katastrálnom území J. J.. Tento záver vyplýva aj z predloženého Znaleckého posudku číslo 9/2021 znalca M.. A. J. E., ktorý uviedol, že v rámci konania o pozemkových úpravách je potrebné spĺňať kritériá a prihliadať na ustanovenie § 11 ods. 3 zákona číslo 330/1991 Zb., kde je uvedené, že nové pozemky majú byť svojou výmerou, bonitou, polohou a poľnohospodárskym stavom primerané pôvodným pozemkom, pričom sa prihliada na výhody získané pozemkovými úpravami. Omyl žalovanej v jej právnej argumentácii je zásadný, nakoľko je potrebné zdôrazňovať, že súd v tomto sporovom konaní predsa nepreskúma rozhodnutie číslo A. XXXX/XXX - XXX/ZJ zo dňa 29. októbra 2012, ktoré bolo zapísané ako právny titul nadobudnutia vlastníckeho práva na výpise z listu vlastníctva číslo XXXX, okres E., obec J. J., katastrálne územie J. J. pri parcele KN C číslo XXXX o výmere 2.599 m<sup>2</sup>, orná pôda, ale preskúma skutočnosť, či došlo zo strany žalovanej k scudzeniu nehnuteľností, ktoré získala v rámci dedičského konania s jej povinnosťou vyplatiť ustupujúcich dedičov podľa ich podielov. Preto táto argumentácia prednášaná žalovanou v tomto spore o originálnom nadobudnutí vlastníckeho práva je z pohľadu súdu absolútne právne bezvýznamná.

7. K námietke premlčania vznesenej žalovanou súd prvej inštancie predovšetkým uviedol, že túto vzniesla žalovaná až vo svojom odvolaní voči rozhodnutiu súdu prvej inštancie dňom 02. novembra 2018. Ani v záverečnej reči na pojednávaní konanom dňa 05. septembra 2018, na ktorom bol vyhlásený rozsudok číslo konania 7C/23/2017- 94 zo dňa 05. septembra 2018 zástupca žalovanej po tom, čo súd v súlade s § 154 CSP vyhlásil dokazovanie za skončené, ani v záverečnej reči nevzniesol námietku premlčania. Premlčanie ako právny inštitút je následok kvalifikovaného uplynutia času, ktoré spôsobuje zánik súdnej vymáhateľnosti práva, z ktorého sa stáva takzvaná naturálna obligácia. Na premlčanie súd prihliadne len na námietku protistrany. To znamená, že aj premlčané právo je možné súdne vymôcť, ak sa protistrana premlčania nedovolá a takéto plnenie nie je bezdôvodným obohatením. Súd prvej inštancie vyslovil názor, že námietka premlčania vznesená žalovanou je v celom rozsahu nedôvodná. Splatnosť nároku žalobcov je potrebné podľa názoru súdu odvíjať odo dňa predaja pozemku, ktorý bol nadobudnutý pozemkovými úpravami. Kúpna zmluva bola uzatvorená dňa 05. decembra 2016, ktorou žalovaná v pozícii predávajúcej previedla nehnuteľnosť zapísanú na LV číslo XXXX parcelu registra C číslo XXXX, ornú pôdu 2.599 m<sup>2</sup> na kupujúcu spoločnosť M. L., za kúpnu cenu 47.000 Eur. V Osvedčení o dedičstve XXD/XXX/XXXX Dnot 59/2007 zo dňa 23. mája 2007 mala žalovaná stanovenú lehotu na vyplatenie 1 mesiac od vykonania úkonu, ktorý bude znamenať zmenu vlastníckeho práva v prípade, ak za nehnuteľnosti získa určitý finančný alebo naturálny obnos. Z tohto dôvodu lehota 1 mesiac na výplatu podielov žalobcom ako ustupujúcim dedičom začala plynúť 05. januára 2017. Od tohto dátumu

plynula pre žalobcov trojročná všeobecná premlčacia doba. S poukazom na doručenie žalobného návrhu na súd dňom 19. júna 2017 bol súd prvej inštancie toho názoru, že nárok žalobcov na vyplatenie ich podielov premlčaný v žiadnom prípade nie je. V písomnom podaní zo dňa 03. septembra 2021 žalovaná odôvodnila námietku premlčania predmetného nároku žalobcov podľa § 23 ods. 6 Zákona číslo 180/1995 Z.z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom, v zmysle ktorého sa pohľadávka dedičov, ktorá vznikne z vyporiadania dedičstva premlčuje v lehote desiatich rokov. Nakoľko k samotnému uplatneniu práva a nárokov došlo po desiatich rokoch od uzatvorenia predmetnej dedičskej dohody, nároky z predmetnej dohody sú v danom prípade premlčané po uplynutí zákonom stanovenej lehoty. S takouto právnou argumentáciou žalovanej nie je v žiadnom prípade možné súhlasiť. Paragraf 23 ods. 6 Zákona číslo 180/1995 Z.z. sa vzťahuje na prípad, ak z dôvodu nezahyby dedičov alebo nemožnosti rozhodnúť o dedičstve podľa dedičských podielov rozhodol súd tak, že pozemky nadobudnú dedičia, u ktorých sú najlepšie predpoklady na ich obhospodarovanie. To však nie je tento prípad, keďže súd nemusel rozhodnúť direktívne spôsobom, ktorý uvádza § 23 ods. 2 Zákona číslo 180/1995 Z.z., a to z dôvodu, že medzi dedičmi bola uzatvorená dedičská dohoda.

8. Súd prvej inštancie reagoval v odôvodnení aj na písomné podanie žalovanej zo dňa 03. septembra 2021, v ktorom predložený Znalecký posudok číslo X/XXXX znalca M.. A. J., E., ktorý v zmysle záverov z predchádzajúceho pojednávania konaného dňa 26. mája 2021, predložili žalobcovia, považuje žalovaná za nezákonný dôkazný prostriedok, nakoľko nebol zabezpečený v súlade so zákonom a procesným postupom v zmysle Civilného sporového poriadku, nakoľko súd v priebehu uvádzania predbežného právneho posúdenia navrhol žalobcovi, aby predmetný dôkazný prostriedok v tomto konaní vykonal. Žalovaná zdôraznila, že postup súdu má byť pre jednotlivé strany predvídateľný a transparentný a kladie sa dôraz na postup jednotlivých strán a ich procesnú aktivitu. Ako to vyplýva z obsahu zápisnice z pojednávania zo dňa 26. mája 2021 (číslo listu 209 súdneho spisu), súd prezentoval svoj predbežný právny názor a poukázal najmä na rozhodnutie odvolacieho súdu v uvedenej veci, ktorým bol zrušený rozsudok súdu prvej inštancie, kde odvolací súd poukázal, že je potrebné sa zaoberať zásadným argumentom žalovanej, ktorý prezentovala v priebehu sporu, že parcela KN C číslo XXXX, ktorá bola predmetom prevodu vlastníckeho práva na tretí subjekt nie je totožná s parcelou číslo XXXX/X, parcely registra KN E zapísanej na LV XXXX o výmere 2.518 m<sup>2</sup>. Súd prvej inštancie uviedol, že napriek skutočnosti, že v tomto spore vypočul M.. E. Z., zároveň bol súdu predložený projekt pozemkových úprav, tak grafická, ako aj textová časť, predložené odborné stanovisko, ktoré predložil právny zástupca žalobcov na tomto pojednávaní M.. E. Z. zo dňa 24. mája 2021, v ktorom je konštatované, že parcela registra C KN číslo XXXX o výmere 2.599 m<sup>2</sup> vznikla počas konania o pozemkových úprav z pôvodnej parcely registra E KN číslo XXXX/X je nepostačujúce s poukazom na závery vyplývajúce z rozhodnutia odvolacieho súdu.

9. Súd prvej inštancie zásadne nesúhlasil s argumentáciou žalovanej, a vo svojom postupe nevidel žiadne porušenie procesného postupu. V snahe predísť nepredvídateľnému rozhodnutiu vyjadril svoj predbežný právny názor na pojednávaní konanom dňa 26.05.2021, v súlade s ust. § 181 ods. 2 CSP. Žalobcov upozornil, že predkladané opätovné vyhlásenie M.. E. Z., s poukazom na vykonané dôkazy v spore, ako bol jeho výsluch, jeho písomné odborné vyjadrenie, je pre súd prvej inštancie nepostačujúce, a zdôraznil odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ ide o stotožnenie parciel. Právny zástupca žalobcov požiadal o poskytnutie dodatočnej lehoty na predloženie kontrolného znaleckého posudku. Preto argumentáciou o porušení rovnosti zbraní považoval súd prvej inštancie v celom rozsahu za nedôvodnú. Následne poukázal súd prvej inštancie na spravodlivosť ako morálny princíp a jednu zo základných spoločenských hodnôt, a základných princípov, ktorý ústava chráni. So spravodlivosťou súvisí rovnosť, jedna bez druhej nemôže byť. Znalecký posudok č. X/XXXX znalca M.. A. J., E., nepovažoval súd prvej inštancie za dôkaz, ktorý by bol získaný v rozpore so zákonom. Zároveň vyslovil názor, že neporušil princíp rovnosti zbraní ani jednej zo strán sporu. Poukázal na Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky II.ÚS 249/2012 zo dňa 18.04.2013, z ktorého citoval.

10. Následne súd prvej inštancie uviedol skutočnosti, ktoré vyplývajú z uznesenia odvolacieho súdu č.k. 25Co/23/2019 - 168 zo dňa 07.05.2020.

11. V bode 33. svojho odôvodnenia rozsudku súd prvej inštancie konštatoval, že z predloženého znaleckého posudku č. X/XXXX znalca M.. A. J. vyplýva, že posudzované parcely platného stavu podľa registra C KN číslo XXXX a XXXX/X vznikli na základe vyrovnania v pozemkoch podľa § 11 ods. 3 a 6 zákona číslo 330/1991 Zb. o pozemkových úpravách v jeho znení platnom ku dňu zápisu

projektu pozemkových úprav do katastra nehnuteľností. Na základe zápisu projektu pozemkových úprav v katastrálnom území J. J. do katastra nehnuteľností boli dané parcely pridelené do vlastníctva v prospech vlastníka D. X. v spoluvlastníckom podiele 1/1 k celku, po jeho predchádzajúcom osobnom odsúhlasení tvaru, výmery, hodnoty a geometrickej polohy daných pozemkov. Vlastníkovi, žalovanej bolo v konaní o pozemkových úpravách celkovo pridelených 6 nových pozemkov, ktoré sú svojim druhom, výmerou, bonitou, polohou a hospodárskym stavom primerané jej pôvodným pozemkom (25), pričom sa prihliadalo na výhody získané pozemkovými úpravami opierajúc sa pritom ešte raz o citáciu § 11 ods. 3 zákona 330/1991 Z.z. o pozemkových úpravách. Z porovnania registrov pôvodného stavu s registrom nového stavu vyplýva, že všetky parcely, ktoré žalovaná nadobudla v zmysle predloženého dedičského rozhodnutia štvrtej strany boli predmetom pozemkových úprav. Predmetom pozemkových úprav bola navyše aj parcela číslo XXXX o výmere 38,86 m<sup>2</sup>, parcela číslo XXXX o výmere 40,43 m<sup>2</sup>, parcela číslo XXXX/XX o výmere 0,71 m<sup>2</sup>, spolu v rozsahu 80 m<sup>2</sup>. Žalobcovia boli toho názoru, že z pozemkových úprav vyplynulo, že žalovaná vstupovala do pozemkových úprav s výmerou 35.064,87 m<sup>2</sup>, pričom v tejto výmere predstavovali nehnuteľnosti uvedené na štvrtej strane dedičského rozhodnutia výmeru 34.984,87 m<sup>2</sup>, percentuálne sa teda parcely uvedené na štvrtej strane dedičského rozhodnutia zúčastnili na pozemkových úpravách v rozsahu 99,77 %. To znamená, že nové parcely nadobudnuté žalovanou v rámci pozemkových úprav v rozsahu 99,77 % jej patria len preto, že bola vlastníčkou, respektíve spoluvlastníčkou parciel, ktoré nadobudla podľa predloženého dedičského rozhodnutia - štvrtej strany. Žalobcovia boli toho názoru, že pri predaji parciel získaných v rámci pozemkových úprav sa cena predajom získaná v rozsahu 99,77 % týka parciel uvedených na štvrtej strane dedičského rozhodnutia, a teda v rozsahu 99,77 % patrí žalobcom výplata ich dedičského podielu. Projekt pozemkových úprav vysvetlil súdu dopodrobna M. E. Z., ktorý vykonával projekty pozemkových úprav a ktorý súdu názorne vysvetlil a preukázal grafickú a textovú časť projektu pozemkových úprav. Je potrebné zdôrazniť, že pri zostavovaní v rámci konania o pozemkových úpravách je potrebné okrem viacerých kritérií prihliadať aj na § 11 ods. 3 a to, že nové pozemky majú byť svojim druhom, výmerou, bonitou, polohou a hospodárskym stavom primerané pôvodným pozemkom, pričom sa prihliada na výhody získavané pozemkovými úpravami. Znalec v znaleckom posudku konštatoval, že nové pozemky, ktoré získala žalovaná boli vytvorené v konaní o pozemkových úpravách v katastrálnom území J. J., pričom sú primerané pôvodným pozemkom daného vlastníka. Šesť nových parciel, ktoré získala žalovaná v rámci konania o pozemkových úpravách boli vytvorené v súlade s príslušnými ustanoveniami zákona číslo 330/1991 Zb. o pozemkových úpravách a parcely C KN číslo XXXX a XXXX/X boli vytvorené v súlade s ustanovením § 11 ods. X a 6 daného zákona. Z predloženého dedičského rozhodnutia vyplýva, že žalovaná získala celkovo 20 parciel, s ktorými vstúpila aj do projektu pozemkových úprav. Znalec uviedol, že na základe všetkých dostupných dôkazov vlastníkovi D. X. bolo v konaní o pozemkových úpravách celkovo pridelených 6 nových pozemkov, ktoré sú svojim druhom, výmerou, bonitou, polohou a hospodárskym stavom primerané jej pôvodným pozemkom 25 parciel. Z predloženého znaleckého posudku z tabuľky číslo 3 (číslo listu 10 znaleckého posudku) vyplýva, že parcela nového stavu C KN číslo XXXX o výmere 2.599 m<sup>2</sup> bola vytvorená z pôvodných parciel E KN číslo XXXX/X diel 1 výmera 10 m<sup>2</sup>, z parcely XXXX/X diel 2 o výmere 1.156 m<sup>2</sup>, parcely XXXX/X diel 3 o výmere 614 m<sup>2</sup> a parcely číslo XXXX/X diel 4 o výmere 819 m<sup>2</sup>.

12. V bode 35. odôvodnenia súd prvej inštancie uviedol, že chápe argumentáciu žalobcov, ktorí považujú za krajne nespravodlivé, že sa vzdali svojich dedičských nárokov v prebiehajúcom dedičskom konaní po poručiteľovi v prospech žalovanej. Tá naopak prijala záväzok v prípade získania finančného alebo naturálneho obnosu vyplatiť v lehote do jedného mesiaca ustupujúcim dedičom ich podiel. Súd v tomto rozhodnutí apeloval aj na samotnú žalovanú, ktorá si musí uvedomiť jednu dôležitú vec, že v procese pozemkových úprav by nikdy nenadobudla 6 novovytvorených parciel, ak by nevstupovala do tohto procesu s parcelami E KN, ktoré nadobudla podľa štvrtej strany predloženého dedičského rozhodnutia. Súd prvej inštancie však v tomto spore sa cítil byť viazaný právnym názorom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu, ktorý na viacerých miestach odôvodnenia svojho rozhodnutia zdôraznil, že súd neskúmal a nezaoberal sa argumentáciou žalovanej, ktorú prednášala v tomto spore, že novovytvorená parcela registra KN C číslo XXXX nie je vytvorená z parciel, ktoré žalovaná nadobudla v rámci dedičského rozhodnutia, a teda nevznikla jej povinnosť vyplatiť ustupujúcich dedičov- žalobcov. V súlade s vysloveným názorom odvolacieho súdu žalobcovia predložili znalecký posudok na zidentifikovanie parciel. Z predloženého dôkazu je však zrejmé, že novovytvorená parcela registra C KN číslo XXXX o výmere 2.599 m<sup>2</sup> bola vytvorená z parcely XXXX/X z dielu 3, avšak iba o výmere 614 m<sup>2</sup>. Pokiaľ ide o ďalšie tri parcely XXXX/X, XXXX/X a XXXX/X, tie podľa tvrdení právneho zástupcu žalobcov na pojednávaní dňa 08. decembra 2021 sú vo vlastníctve tretích osôb. Z tohto dôvodu bol súd prvej inštancie

toho názoru, že tvrdenia žalovanej, ktoré prednášala v tomto spore boli týmto znaleckým posudkom preukázané a na ktoré upriamil pozornosť súdu prvej inštancie samotný odvolací súd. Jediná parcela, ktorú nadobudla žalovaná v rámci pôvodného dedičského rozhodnutia je parcela XXXX/X diel 3 o výmere iba 614 m<sup>2</sup>. Závazok žalovanej tak spočíval v scudzení alebo prevedení nehnuteľností nadobudnutých v rámci dedičského konania s povinnosťou vyplatiť ustupujúcich dedičov. Pri scudzení parcely KN C číslo XXXX o výmere 2.599 m<sup>2</sup> za kúpnu cenu 47.000 Eur, 1 m<sup>2</sup> predstavuje 18,08 Eur (47.000/2599). Podiel, ktorý je tak povinná žalovaná z parcely XXXX/X o výmere 614 m<sup>2</sup> vyplatiť ustupujúcim dedičom pri cene za 1 m<sup>2</sup> 18,08 Eur predstavuje sumu 11.101 Eur (614m x 18,08 Eur). Zákonný podiel žalobcov v 1. až 3. rade vo výške 1/21 k celku predstavuje sumu 528,62 Eur. Nespornou skutočnosťou bolo, že žalovaná vyplatila žalobcom v 1. až 3. rade každému po 1.300,- Eur. V tomto spore však bol súd viazaný právnym názorom odvolacieho súdu, ktorý bol toho názoru, že je potrebné túto parcelu stotožniť a preukázať, že parcela nadobudnutá v dedičstve je totožná s parcelou, ktorá bola predmetom prevodu vlastníckeho práva. Súd prvej inštancie sa cítil byť viazaný právnym názorom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu sp. zn. 25Co/23/2019, žalobu z tohto dôvodu musel zamietnuť, keďže novovytvorená parcela KN C číslo XXXX o výmere 2.599 m<sup>2</sup> bola vytvorená iba z časti parcely, ktorú získala žalovaná v dedičskom rozhodnutí, a to parcely XXXX/X diel 3 vo výmere iba 614 m<sup>2</sup>, a v rozsahu uvedeného si svoju povinnosť voči žalobcom aj splnila.

13. Výrok o trovách konania odôvodnil súd prvej inštancie podľa ust. § 255 ods. 1 CSP a priznal úspešnej žalovanej vo vzťahu k žalobcom nárok na náhradu trov konania s tým, že o výške náhrady bude rozhodnuté samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník postupom podľa § 262 CSP, po právoplatnosti tohto rozhodnutia. Čo do aplikácie ust. § 257 CSP súd prvej inštancie konštatoval, že ani jedna strana sporu nežiadala v prípade svojho neúspechu použiť toto zákonné výnimočné ustanovenie, a v tejto súvislosti poukázal na Nález Ústavného súdu SR z 02.04.2020 sp.zn. I.ÚS 387/2019 - 60.

14. Proti tomuto rozsudku včas podali odvolanie žalobcovia v 1. - 3. rade. Navrhli rozsudok zmeniť, žalobe vyhovieť a priznať im nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%. Právne odôvodnili svoje odvolanie podľa ust. § 365 ods. 1 písm. f/ a h/ CSP. Uvedli, že odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v podstate v celom rozsahu súhlasí s právnou argumentáciou žalobcov, ktorú uvádzali v priebehu konania, avšak v závere v bode 35 odôvodnenia súd prvej inštancie uvádza, že žalobu zamietla z dôvodu viazanosti názorom odvolacieho súdu, v jeho zrušujúcom uznesení sp.zn. 25Co/23/2019 zo dňa 07.05.2020. Žalobcovia mali za to, že z uznesenia odvolacieho súdu, povinnosť súdu prvej inštancie žalobu zamietnuť žiadnym spôsobom nevyplýva, čo žalobcovia vyvodzujú aj z toho, že krajský súd v rámci prvého odvolacieho konania rozsudok súdu prvej inštancie nezmenil tak, že by žalobu zamietol, ale naopak prikázal súdu prvej inštancie podrobnejšie sa zaoberať s právnou argumentáciou strán sporu. Ako už bolo uvedené v tejto právnej argumentácii, súd prvej inštancie dal v celom rozsahu za pravdu žalobcom, ale napriek tomu žalobu zamietol. Podstata nesprávneho právneho posúdenia veci zo strany súdu prvej inštancie, podľa žalobcov spočíva v tom, že pozemkové úpravy v zmysle zákona č. 330/1991 Zb., o pozemkových úpravách, usporiadaní pozemkového vlastníctva, pozemkových úradoch, v pozemkovom fonde, a pozemkových spoločenstvách stotožňuje s jeho jednoduchým prečíslovaním parciel. Žalobcovia citovali ust. § 11 ods. 3, 4, 5 a 6 zákona. Zároveň konštatovali, že zo zákona o pozemkových úpravách, ako aj z odbornej spisby vyplýva, že pokiaľ ide o zásady prirovnania na ktoré sa prihliada v konaní o pozemkových úpravách, vychádza sa z toho, že primárne sa vyrovnanie poskytuje vlastníkom na iných novovytvorených pozemkoch pozemkovými úpravami. Vyrovnanie sa riadi kritériom primeranosti. V zásade platí, že nové pozemky majú byť svojim druhom, výmerou, bonitou, polohou a hospodárskym stavom primerané pôvodným pozemkom, pričom sa prihliada na výhody získané pozemkovými úpravami. Žalobcovia tvrdili, že výsledok pozemkových úprav, tak ako to vyplýva aj z vyššie uvedených ustanovení, v žiadnom prípade nie je iba prečíslovaním parciel, ale vytvorením nového právneho stavu. Podľa žalobcov pre prečíslovanie parciel by nebolo potrebné vykonať taký finančne a odborne náročný projekt, ako sú pozemkové úpravy, ale na toto by postačovalo vypracovanie geometrického plánu. Žalobcovia majú za to, že opodstatnenosť žaloby dostatočne právne preukázali, a rovnako to preukázali aj skutkovo. Výsledkom pozemkových úprav je tzv. zámena vlastníctva a spoluvlastníctva na určitých parcelách v stanovenom katastrálnom území za vlastnícke právo k parcelám iným v tom istom katastrálnom území za podmienky polohovej a finančnej totožnosti s prípustnou odchýlkou stanovenou zákonom. Z osvedčenia o dedičstve sp.zn. 26D/349/2007, Dnod/59/2007 je nesporné, že dedičia uzavreli dedičskú dohodu, podľa ktorej nehnuteľnosti v k.ú. J. J., pôvodne zapísané na 17-tich listoch vlastníctva, v počte parciel 20 nadobúda žalovaná s tým, že ak za tieto nehnuteľnosti získa určitý finančný alebo naturálny obnos, uspokojí zákonný podiel

ostatných dedičov. Vo vzťahu k predmetným nehnuteľnostiam došlo k zmene spočívajúcej v tom, že všetky nehnuteľnosti, ktoré boli týmto spôsobom zdedené sa stali predmetom pozemkových úprav. Žalovaná v rámci pozemkových úprav nadobudla parcely, vrátane tej, ktorá bola odpredaná, a len preto, že sa na základe dedičského rozhodnutia stala vlastníkom nehnuteľností, a to pozemkov uvedených a 4. strane dedičského rozhodnutia. Zo zákona č 330/1991 Zb. vyplýva, že pozemky nadobudnuté pozemkovými úpravami nemusia byť v zásade rozmerovo a cenovo totožné s pozemkami, s ktorými žalovaná do pozemkových úprav vstupovala. Poloha novovytvorených pozemkov nezohráva žiadnu úlohu. Z porovnania registra pôvodného stavu vyplýva, že do pozemkových úprav vstupovala žalovaná s pozemkami, respektíve spoluvlastníckymi podielmi na pozemkoch v rozsahu 35 064,87 m<sup>2</sup>, v hodnote 4.383, 479 eur, a z pozemkových úprav pre ňu vyplynuli pozemky vo výmere 35 082 m<sup>2</sup>, v hodnote 4.681,05 eur, teda v limitoch stanovených zákonom. Pre tieto pozemky, ktoré pre žalovanú vyplynuli z pozemkových úprav sú naturálnym obnosom získaným za nehnuteľnosti uvedené na 4. strane dedičského rozhodnutia zodpovedajúce spôsobu na ktoré dedičské rozhodnutie myslelo. Je nesporným, že za nehnuteľnosti uvedené na 4. strane dedičského rozhodnutia + za ďalšie 3 nehnuteľnosti získala žalovaná naturálny obnos vo forme parciel uvedených v projekte pozemkových úprav J. J. v rubrike č. parcely nového stavu. Je teda zrejme, že v prípade ak následne za nehnuteľnosti získané, ako naturálny obnos, získala žalovaná obnos finančný, bola povinná žalobcov vyplatiť. Tohto záväzku sa mohla zbaviť aj tak, že by nehnuteľnosti získané pozemkovými úpravami, ako naturálny obnos za pôvodné nehnuteľnosti bezodplatne previedla na žalobcov v rozsahu ich spoluvlastníckeho podielu. Ak tak neurobila bez ďalšieho porušila svoj záväzok na ktorý sa zaviazala. Z porovnania registra pôvodného stavu s registrom nového stavu vyplýva, že všetky parcely uvedené na strane č. 4 dedičského rozhodnutia boli predmetom projektu pozemkových úprav. Do pozemkových úprav vstupovala žalovaná s výmerou 35 064,87 m<sup>2</sup>, pričom v tejto výmere predstavovali nehnuteľnosti uvedené na 4. strane dedičského rozhodnutia výmeru 34 984,87 m<sup>2</sup>. Percentuálne sa teda parcely uvedené na 4. strane dedičského rozhodnutia zúčastnili na pozemkových úpravách v rozsahu 99,67%, tzn. že nové parcely nadobudnuté žalovanou v rámci pozemkových úprav jej v rozsahu 99,77% patria preto, že bola vlastníčkou, respektíve spoluvlastníčkou parciel uvedených na 4. strane dedičského rozhodnutia z dôvodu dohody dedičov. Uvedené znamená, že pri predaji parciel získaných v rámci pozemkových úprav sa cena predajom získaná v rozsahu 99,77% týka parciel uvedených na 4. strane dedičského rozhodnutia, a teda v rozsahu ceny 99,77%, patrí žalobcom výplata ich dedičského podielu. Žalobcovia majú za to, že každé rozhodnutie súdu musí v sebe nevyhnutne obsahovať prvok spravodlivosti, pretože inak by rozhodnutie strácalo význam. Žalovaná aj súd prvej inštancie tvrdia, že z dôvodu pozemkových úprav došlo k zániku ich nároku vyplývajúceho z dedičskej dohody bez toho, aby žalobcovia boli účastní na konaní, ktorého výsledkom boli predmetné pozemkové úpravy. Takáto úvaha je podľa žalobcov akousi obdobou znárodnenia ich pohľadávky, nie však v prospech štátu, ale v prospech žalovanej. Následne žalobcovia poukázali na uznesenie Ústavného súdu Českej republiky sp.zn. II.ÚS 1564/2, z ktorého citovali. Zároveň citovali zo znaleckého posudku č. X/XXXX, a na základe všetkých dostupných dôkazov konštatovali, že vlastníkovi X. D., bolo v konaní o pozemkových úpravách celkovo pridelených 6 nových pozemkov, ktoré sú svojim druhom, výmerou, bonitou, polohou, a hospodárskym stavom primerané jej pôvodným pozemkom (25 parciel RPS), pričom sa prihliadalo na výhody získané pozemkovými úpravami opierajúc sa pritom ešte raz o citáciu § 11 ods. 3 zákona č. 330/91 o pozemkových úpravách. Žalobcovia tvrdia, že uvedené znamená, že vlastníkom nových pozemkov v zmysle pozemkových úprav sa žalovaná stala len a len preto, že v rámci dedičskej dohody sa ostatní dedičia, a to žalobcovia svojho dedičského práva podmienene vzdali v prospech žalovanej s jej povinnosťou ich vyplatiť. Ich prezentovaný postup jednoznačne potvrdzuje i podanie písomnej svedeckej výpovede znalca M.. A. J., E., v konaní sp.zn. 19C/3/2007 vedeného na Okresnom súde Prešov, v obdobnej právnej veci. Žalobcovia majú za to, že v tomto prípade spravodlivo usporiadať vzťahy medzi ním a žalovanou sa dá dosiahnuť jediným spôsobom, ktorý žalobcovia prezentovali i vyššie, a v tejto súvislosti poukázali na rozsudok Krajského súdu v Trnave sp.zn. 25Co/134/2018. Zároveň poukázali na Komentár ku katastrálnemu zákonu zo strany C.H.Beck, z ktorého citovali. Žalobcovia zároveň uvádzali, že rozhodnutím o pozemkových úpravách vlastníctvo žalovanej k pozemkom, ktorými do konania vstupovala zaniklo, a vzniklo vlastníctvo nové, a to k pozemkom, ktoré boli výstupom z konania o pozemkových úpravách. Tu však zdôraznili, že vznik vlastníctva k novým pozemkom, je v príčinnej súvislosti so zánikom vlastníckeho práva k pozemkom predchádzajúcim. Bez toho, aby dedičské rozhodnutie na základe dohody dedičov umožnilo stať sa žalovanej vlastníkom pozemkov, s ktorými vstúpila do pozemkových úprav, by sa táto vlastníčkou nových pozemkov nikdy nestala, respektíve nie v rozsahu takom, v akom sa to stalo. Teda napriek tomu, že rozhodnutie o pozemkových úpravách je originálnym spôsobom nadobudnutia vlastníctva k pozemkom, vznik tohto vlastníctva je v príčinnej súvislosti so zánikom vlastníctva k pozemkom

vyplývajúcim z dedičského rozhodnutia. Vzájomná hodnotová výmena a bonitná a späťnosť pozemkov, ku ktorým vlastnícke právo zaniklo, a ku ktorým vlastnícke právo vzniklo, vyplýva z vyššie uvedených zásad vyrovnania. Žalobcovia zároveň poukázali na to, že žalovaná počas celého konania tvrdila, že pokiaľ ide o sumy, ktoré žalobcom vyplatila neboli plnením jej záväzkov z dedičského rozhodnutia, ale len jej dobrou vôľou. Potom súd prvej inštancie mal minimálne priznať žalobcom nárok na vyplatenie dedičského podielu vo výške 528,62 eur. Výpočet súd prvej inštancie uviedol v bode 35 odôvodnenia napadnutého rozsudku.. Žalovaná predala pozemky, ktorá získala za pozemky z dedičského konania, a teda nastala situácia predpokladaná dedičskou dohodou, a to že žalovaná má povinnosť vyplatiť žalobcom výšku ich spoluvlastníckych podielov.

15. K odvolaniu žalobcov zaslal vyjadrenie žalovaný. Poukázal na teóriu práva s tým, že vlastnícke právo môže byť nadobúdané na základe viacerých právnych skutočností. Rozlišuje sa originálne, a teda keď vlastnícke právo sa neodvodzuje od predchádzajúceho práva niekoho iného, a derivatívne nadobudnutie vlastníckeho práva, keď vlastnícke právo je odvodené od právneho predchodcu. V zmysle § 14 ods. 4 zákona o pozemkových úpravách platí, že dňom právoplatnosti rozhodnutia Okresného úradu o schválení a vykonaní projektu pozemkových úprav, alebo neskorším dňom určeným v tomto rozhodnutí sa nadobudne vlastníctvo k novým pozemkom, alebo právo na vyrovnanie v peniazoch, podľa rozdeľovacieho plánu. Rozhodnutím správneho orgánu o schválení vykonania projektu pozemkových úprav, respektíve dňom v ňom určeným sa teda zakladajú, menia a rušia dovtedajšie vlastnícke práva k nehnuteľnosti. Ide o konštitutívne rozhodnutie správneho orgánu. V zmysle rozhodovacej činnosti slovenských súdov, ako už uviedol žalovaný skôr, je rozhodnutie príslušného pozemkového úradu, pozemkového lesného odboru konštitutívnym rozhodnutím, ktorým sa nadobúdajú vlastnícke, prípadne aj iné práva k novovytvoreným pozemkom, ktoré nemožno stotožňovať s pôvodnými pozemkami. Zároveň súdy uvádzajú, že v konaniach o určenie práva, či tu právo je alebo nie je, nie sú oprávnené reparovať nedostatky, ktoré vzniknú počas pozemkového konania, pretože by to znamenalo doplnenie konštitutívneho rozhodnutia okresného úradu, a nie deklarovanie, či tu právo je alebo nie je. Žalovaný poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Trnave sp.zn. 25Co/134/2018, z ktorého vyplýva, že nejde o totožný predmet vlastníckeho práva. Pôvodné pozemky schválením projektu pozemkových úprav zanikli. Boli vytvorené celkom iné nehnuteľnosti s odlišným umiestnením a právoplatným rozhodnutím správneho orgánu, a boli pridelené určeným vlastníkom.

16. Na pojednávaní, ktoré sa konalo dňa 08.12.2021 sa súd prvej inštancie vo svojom predbežnom právnom posúdení po predložení znaleckého posudku zo strany žalobcu priklonil k argumentácii žalovaného, že dňa 13.05.2021 sa uskutočnilo na Okresnom súde Prešov pojednávanie, na ktorom predložil právny zástupca žalobcu Odborné stanovisko pána M. E. Z., ktorý vykonával pozemkové úpravy vo J. J. a vyhotovil projekt pozemkových úprav. Žalobca pri návrhu na vypočutie svedka žiadnym spôsobom neuviedol, aké sporné skutočnosti by sa mali jeho výpoveďou preukázať, a čo je účelom jeho výpovede. S poukazom na priebeh výsluchu svedka vznikla v dôsledku iniciatívy súdu potreba ďalšieho vyjadrenia svedka, ku skutočnostiam dopytovaným zo strany súdu. V tejto súvislosti vypracoval svedok odborné stanovisko zo dňa 24.05.2021, v ktorom uviedol že parcela C KN parc. č. XXXX/X o výmere 3 554 m<sup>2</sup>, vznikla v procese konania o pozemkových úpravách, z parcely pôvodného stavu parc. č. XXXX/XX parcela C KN, parc. č. XXXX o výmere 2 599 m<sup>2</sup>, vznikla v procese konania o pozemkových úpravách z pôvodnej parcely E KN parc. č. XXXX/X a parcely E KN č. XXXXX/X o výmere 65 m<sup>2</sup>, nebola predmetom konania o pozemkových úpravách. Predmetné tvrdenie je v absolútnom rozpore so znaleckým posudkom, nakoľko tak ako to vyplýva zo znaleckého posudku, parcela Z. C KN č. XXXX/X vznikla z parciel E KN č. XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, XXXX/X, XXXX/X, XXXX, XXXX, a nie z parcely pôvodného stavu E KN č. XXX/XX. Vzhľadom na uvedené nedošlo ani len k čiastočnému stotožneniu predmetných parciel. Obdobne v prípade novovzniknutej C KN parcely č. XXXX, tá vznikla v zmysle znaleckého posudku z parciel E KN č. XXXX/X, XXXX/X, XXXX/X, XXXX/X. Vzhľadom na uvedené opätovne tu nedošlo k stotožneniu jednotlivých parciel. Jednou z charakteristík konkrétnej parcely je aj jej polohové určenie - umiestnenie a teda v danom prípade sa novovytvorená parcela v celom rozsahu nezhoduje s pôvodnou parcelou. V neposlednom rade poukázal žalovaný aj na skutočnosť, že predmetný spor je štandardným sporovým konaním v súlade s ust. zákona č. 160/2015 Z.z. (Civilný sporový poriadok), ktorý je postavený na zásadách hospodárnosti efektívnosti a kontradiktórnosti. Prísna zásada kontradiktórnosti, ktorá bola zavedená s predmetným procesným kódexom priniesla do sporových konaní povinnosť strán preukazovať svoje tvrdenia, a podopierať ich jednotlivými prostriedkami procesnej obrany alebo útoku. Súd v danom prípade nemá vyhľadávaciu právomoc, ani možnosť navrhovať dôkazné prostriedky. V danom prípade

len vyhodnocuje dôkazné prostriedky navrhované stranami sporu, na ktoré sa kladie povinnosť posúvať predmetný spor. V sporovom konaní nehľadá materiálnu pravdu, nakoľko predmetná zásada bola prelomená práve týmto sporovým kódexom a zavedením zásady kontradiktórnosti a povinnosti tvrdenia strán. Vzhľadom na argumentáciu, ktorú žalobca predložil vo svojom odvolaní o spravodlivosti, ako prvku každého rozhodnutia a hľadania materiálnej pravdy, sa prieči všetkým zásadám na ktorých je Civilný sporový poriadok postavený, a čím sa aj v značnej miere odlišuje od Občianskeho súdneho poriadku. V neposlednom rade poukázal žalovaný na skutočnosť, že právo patrí bdelym. Žalobcovia mohli byť účastníci konania, rovnako ako mohli rozhodnutie napadnúť správnu žalobou. Obdobne podať návrh na protest prokurátora alebo ďalšej inštitúcií správneho práva. Napriek uvedenému žalobcovia nevyužili absolútne žiadne prostriedky pre nadobudnutie samotného pozemkového konania. Vzhľadom na uvedené priebeh pozemkového konania, ako ho uviedol žalovaný aj vyššie, nie je ani v kompetencií súdu skúmať ako ani nejakým spôsobom meniť. Vzhľadom na uvedené má žalovaný za to, že rozhodnutie súdu prvej inštalácie je správne. Tento dospel na základe predložených dôkazných prostriedkov procesnej obrany a útoku k správnym záverom a žiadal, aby súd druhej inštalácie potvrdil rozhodnutie súdu prvej inštalácie a zaviazal žalobcov na náhradu trov konania vo výške 100%.

17. K vyjadreniu žalovaného k odvolaniu žalobcov sa vyjadrili žalobcovia. Uvedli, že vyjadrenie žalovaného sa nesie v duchu všetkých vyjadrení urobených v priebehu súdneho konania. Ich spoločným menovateľom je to, že žalovaný sa neštíti tvrdiť, že právo žalobcov na výplatu, ktoré nadobudol žalovaný v dedičskom konaní, a len to preto, že žalobcovia sa dohodli o vzdaní sa ich dedičských podielov v prospech žalovaného nie je dané. Tak, ako žalobcovia tvrdia počas celého konania je zrejmé, že výsledkom pozemkových úprav vykonávaných podľa zákona č. 330/1991 Zb. je originálne nadobudnutie vlastníckeho práva. Toto nové vlastníctvo je však podmienené vlastníctvom parcel, s ktorými žalovaný vstupoval do pozemkových úprav, a ktoré boli výsledkom dohody strán sporu v rámci dedičského konania. Žalobcovia sa žiadnym spôsobom nemôžu stotožniť s tvrdením žalovaného, že mali možnosť sa pred ukončením pozemkových úprav domáhať určenia vlastníckeho práva, a že mohli byť účastníkmi konania, a že mohli rozhodnutia správnych orgánov napadnúť správnu žalobou. Podľa žalobcov tieto tvrdenia žalovaného sú irelevantné, keďže žalobcovia účastníkmi pozemkových úprav neboli. Znova preto, a len preto že ich spoluvlastnícke podiely na základe ich dedičskej dohody pripadli žalovanému. Ďalšie tvrdenia žalovaného o tom, že hľadanie materiálnej pravdy a nutnosti existencie spravodlivosti v každom súdnom rozhodnutí sa priečia zásadám Civilného sporového poriadku nepotrebuje komentár. Opätovne svedčí iba o charaktere a snahe získať majetkový prospech neplnením záväzkov, ktoré dobrovoľne žalovaný prijal ako odplatu za to, že získa majetkový prospech. Podania žalobcov, s ktorými sa paradoxne súd prvej inštalácie v celom rozsahu stotožnil, ale aj napriek tomu žalobu zamietol, podľa názoru žalobcov nesprávne si vysvetliac rozhodnutie Krajského súdu v Prešove, žalobcovia už uviedli všetky argumenty, ktoré považovali za podstatné. V závere iba žalobcovia zhrnuli, že vychádzajúc z logiky a z tvrdení žalovaného pozemkové úpravy sú iba prečíslovaním parcel, ktoré nadobudol pozemkovými úpravami s parcelami, ktoré nadobudol v dedičskom konaní, čo je samozrejme úplný nonsens. Sú spôsobom straty majetku žalobcov vo forme pohľadávky bez náhrady, teda akýmsi znárodnením. Rozhodnutie súdu má byť výsledkom spravodlivého usporiadania súkromných vzťahov. Na takýto spôsob zmýšľania žalobcovia nemajú žiadne argumenty. Žalobcovia už len zdôrazňujú, že ich snaha správať sa rozumne predchádzaním ďalšieho drobenia spoluvlastníckych podielov hospodárskej hodnoty, má byť podľa žalovaného odmenená stratou pohľadávky bez náhrady s tvrdením, že je to zákonné a spravodlivé, s čím žalobcovia nemôžu súhlasiť.

18. K vyjadreniu žalobcov k vyjadreniu žalovaného zaslal dupliku žalovaný. Zotrvál na všetkých podaných vyjadreniach, obdobne s výsledkom sporu, a teda konštatovaním súdu, že k samotnému stotožneniu sporných parcel nedošlo. Poukázal na to, že aj krajský súd priamo v rozsudku uviedol záväzný právny názor v bode 16 a nasledujúce, kde poukázal na skutočnosť, že súd sa má zaoberať zhodnosťou predmetných parcel, a následne má pristúpiť k vysporiadaniu všetkých ďalších nárokov. Vzhľadom na uvedené žalobcovia neuniesli dôkazné bremeno, preto mal žalovaný za to, že súd rozhodol vecne správne. Rozhodnutie súdu prvej inštalácie žiadal preto súdom druhej inštalácie potvrdiť, a zaviazat žalobcu na náhradu trov konania vo výške 100%.

19. Ďalšie vyjadrenia do spisu predložené neboli.

20. Odvolací súd na základe podaného odvolania preskúmal rozsudok súdu prvej inštalácie spolu s konaním ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad uvedených v ust. § 379 a nasl. CSP bez nariadenia

odvolacieho pojednávania podľa ust. § 385 CSP a contrario s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli a webovej stránke Krajského súdu v Prešove dňa 16.03.2023 a zistil, že odvolanie žalobcov je dôvodné.

21. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd vec prejedná v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadne akých výrokov u rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať.

22. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietaným nesprávnym skutkovým zistením a nesprávnym právnym posúdením, a to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd Slovenskej republiky II. ÚS 78/05).

23. Odvolací súd má za to, že súd prvej inštancie v prejednávanom spore správne zistil skutkový stav v rozsahu potrebnom na zistenie rozhodujúcich skutočností čo do merita veci, a na základe vykonaného dokazovania dospel k správnym skutkovým zisteniam, ale prejednávanú vec nesprávne právne posúdil. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami súdu pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi súdu prvej inštancie na strane druhej. Súd prvej inštancie si však nesprávne vyložil právny názor odvolacieho súdu uvedený v zrušujúcom uznesení. Preto síce použil správny právny predpis, správne aj uvažoval, nesprávne však zákon interpretoval majú za to, že je to právny názor odvolacieho súdu, s ktorým v dôvodoch svojho rozhodnutia aj značne polemizoval.

24. Z výsledkov vykonaného dokazovania vyplýva, že na LV č. XXXX, okres E., A. J. J., k.ú. J. J., bola žalovaná v podiele 1/1 zapísaná ako vlastníčka parcely registra C číslo XXXX o výmere 2.599 m<sup>2</sup>, druh pozemku orná pôda, a to na základe rozhodnutia Z XXXX/XXXX - rozhodnutie A. XXXX/XXX - XXX/ZJ zo dňa 29. októbra 2012. Kúpnu zmluvou zo dňa 05. decembra 2016 previedla žalovaná ako predávajúca kupujúcemu spoločnosti M. L., a.s. parcelu zapísanú na LV číslo XXXX registra C číslo XXXX, orná pôda o výmere 2.599 m<sup>2</sup> za kúpnu cenu 47.000 Eur v celosti.

25. Z Osvedčenia o dedičstve zo dňa 23.05.2007 sp. zn. 26D/349/2007 D not 59/2007 vyplýva, že poručiteľ v dedičskej veci V. D. zomrel dňa XX.XX.XXXX. Dedičmi zo zákona boli súrodenci poručiteľa V. D. pod bodom 1. až 7., pričom pod bodom 5., právom neb. Y. D., zomr. XX.XX.XXXX dedili jeho deti, teda žalobcovi v 1. - 3. rade. Dedičia sa dohodli na uzavretí dedičskej dohody, podľa ktorej nehnuteľnosti, v k.ú. J. J., nadobúdajú D. X., rodená D., po 1/7 z vlastníckeho podielu poručiteľa, a žalobcovia N. Y., H. D., a E. D. po 1/21 z vlastníckeho podielu poručiteľa.

26. Nehnuteľnosti v katastrálnom území J. J.:

- LV č. XXXX parcely č. XXXX orná pôda 7540 m<sup>2</sup>, XXXX orná pôda 974 m<sup>2</sup>, XXXX orná pôda 894 m<sup>2</sup> pod B 2 v X/XX,

-LV č. XXXX parcela č. XXXX orná pôda XXXX m<sup>2</sup> pod B X v X/X,

-LV č. XXXX parcela č. XXXX orná pôda XXXX m<sup>2</sup> pod B 2 v X/X,

-LV č. XXXX parcela č. XXXX/XX orná pôda XXXX m<sup>2</sup> pod B X v celosti,

-LV č. XXXX parcela č. XXXX orná pôda XXXX m<sup>2</sup> pod B X v X/X,

-LV č. XXXX parcela č. XXXX orná pôda XXXX m<sup>2</sup> pod B X v X/X,

-LV č. XXXX parcela č. XXXX orná pôda XXXX m<sup>2</sup> pod B X v celosti,

-LV č. XXXX parcela č. XXXX/X orná pôda XXX m<sup>2</sup>, XXXX/X orná pôda XXXX m<sup>2</sup> pod B X v celosti,

-LV č. XXXX parcela č. XXXX/X orná pôda XXXX m<sup>2</sup> pod B X v celosti,

-LV č. XXXX parcela č. XXXX orná pôda 1778 m<sup>2</sup>, XXXX orná pôda 1125 m<sup>2</sup> pod B1 v celosti

-LV č. XXXX parcela č. XXXX ttp 1893 m<sup>2</sup> pod B 1 v celosti,

-LV č. XXXX parcela č. XXXX orná pôda 1832 m<sup>2</sup> pod B 1 v X/X,

-LV č. XXXX parcela č. XXXX orná pôda 3060 m<sup>2</sup> pod B 1 v X/X,

-LV č. XXXX parcela č. XXXX orná pôda 4162 m<sup>2</sup> pod B 2 v X/X,

-LV č. XXXX parcela č. XXXX orná pôda X206 m<sup>2</sup> pod B 1 v X/X,

-LV č. XXXX parcela č. XXXX orná pôda 8332 m<sup>2</sup> pod B 2 v X/X,  
-LV č. XXXX parcela č. XXXX/X orná pôda 1389 m<sup>2</sup> pod B X v X/X,

nadobúda žalovaná s tým, že ak za tieto nehnuteľnosti získa určitý finančný alebo naturálny obnos, uspokojí zákonný podiel ostatným dedičom a zároveň sa zaväzuje, že nehnuteľnosti, ktoré týmto konaním nadobudla neprevedie na iné osoby ako blízke bez ich súhlasu a bez toho, aby ich podiely vyplatila podľa obvyklej ceny v čase vykonania prevodu. Lehota na vyplatenie sa stanovuje jeden mesiac od vykonania úkonov, ktoré budú znamenať zmenu vlastníckeho práva. Tento záväzok prijíma a bude platiť pre ňu, ako aj svojich právnych nástupcov a právnych nástupcov dedičov tohto konania Žalovaná v Liste zo dňa 31.03.2017 uviedla, že nárok žalobcov neuspokojí, pretože tieto osoby sa nikdy nestali podielovými spoluvlastníkmi na nehnuteľnosti KN-C XXXX orná pôda o výmere 2.599 m<sup>2</sup>, katastrálne územie J. J.. Táto parcela číslo XXXX, katastrálne územie J. J. bola vo výlučnom vlastníctve žalovanej.

27. Podľa ust. § 489 Občianskeho zákonníka, záväzky vznikajú z právnych úkonov, najmä zo zmlúv, ako aj zo spôsobenej škody, z bezdôvodného obohatenia alebo z iných skutočností uvedených v zákone.

28. Podľa ust. § 494 Občianskeho zákonníka, z platného záväzku je dlžník povinný niečo dať, konať, niečo sa zdržať alebo niečo trpieť a veriteľ je oprávnený to od neho požadovať.

29. Podľa ust. § 11 ods. 3 Zákona číslo 330/91 Zb. o pozemkových úpravách, usporiadaní pozemkového vlastníctva, pozemkových úradoch, pozemkovom fonde a o pozemkových spoločenstvách (ďalej len Zákon č. 330/1991 Zb.), ak tento zákon neustanovuje inak, nové pozemky majú byť svojím druhom, výmerou, bonitou, polohou a hospodárskym stavom primerané pôvodným pozemkom, pričom sa prihliada na výhody získané pozemkovými úpravami. Pri zmene druhu pozemku z dôvodov riešenia protieróznych opatrení a iných opatrení navrhnutých vo všeobecných zásadách funkčného usporiadania územia sa za pôvodný druh pozemku považuje navrhovaný stav. Nové určenie hodnoty takéhoto pozemku sa vykoná v rámci aktualizácie registra pôvodného stavu.

30. Súd prvej inštancie sa zaoberal argumentáciou žalovanej, že došlo k originálnemu spôsobu nadobudnutia vlastníckeho práva, a že súd nie je v tomto spore oprávnený preskúmať správnosť rozhodnutia o schválení vykonania projektu pozemkových úprav, a zaoberal sa aj vznesenou námietkou premičania. Súd prvej inštancie v bode 29 svojho odôvodnenia vyslovil právny názor, že s argumentáciou žalovanej, že žalobcovia nemali žiadny podiel na parcelách, ktoré žalovaná odpredala, a nie je povinná im nič vyplatiť, nie je možné súhlasiť za žiadnych okolností. Súd prvej inštancie v súlade s pravidlami formálnej logiky v bode 29 svojho odôvodnenia vysvetlil, že z predloženého Osvedčenia o dedičstve 26D/349/2007 zo štvrtej strany bodu 1 vyplýva, že dedičia uzatvorili dedičskú dohodu, podľa ktorej nehnuteľnosti v katastrálnom území J., ktoré boli pôvodne zapísané na 17. listoch vlastníctva v celkovom počte parcel 12 nadobudla žalovaná s tým, že ak za tieto nehnuteľnosti získa určitý finančný alebo naturálny obnos, uspokojí zákonný podiel ostatných ustupujúcich dedičov - žalobcov v 1. až 3. rade. Ďalej mal súd prvej inštancie za potrebné poukázať na dôležitý fakt, že došlo k zmene spočívajúcej, že všetky nehnuteľnosti, ktoré boli týmto spôsobom žalovanou zdedené sa stali predmetom pozemkových úprav. Podľa § 14 ods. 4 Zákona číslo 330/1991 Zb. vlastníctvo k novým pozemkom sa nadobúda dňom právoplatnosti rozhodnutia o schválení vykonania projektu pozemkových úprav. Za dôležité považoval súd prvej inštancie v tomto spore zdôrazniť, že žalovaná mala vykonať výplatu spoludedičov, ak za nehnuteľnosti uvedené na štvrtej strane dedičského rozhodnutia získa určitý finančný alebo naturálny obnos. Je zrejmé, že žalobcovia sa vlastníckymi parcelami uvedenými na štvrtej strane predloženého dedičského rozhodnutia nikdy nestali a to z dôvodu, že v ich prospech bol dojednaný vyššie uvedený výplatok. Žalovaná v priebehu celého sporu prednášala argumentáciu ako keby pozemky, ktoré dostala v rámci projektu pozemkových úprav, boli pozemkami, ktoré nadobudla rozhodnutím správneho orgánu, ktorý vykonal pozemkové úpravy. Žalovaná však nesmie zabúdať na dôležitý fakt, že v rámci pozemkových úprav nadobudla parcely vrátane tej, ktorá bola odpredaná a to len z dôvodu, že sa na základe dedičského rozhodnutia stala vlastníčkou nehnuteľností - parcel špecifikovaných na štvrtej strane predloženého dedičského rozhodnutia. Pozemkové úpravy podľa Zákona číslo 330/1991 Zb. zahŕňajú zistenie a nové usporiadanie vlastníckych a užívateľských pomerov, ako aj súvisiacich iných vecných práv v obvode pozemkových úprav a nové rozdelenie pozemkov. Obsahom pozemkových úprav podľa zákona číslo 330/1991 Zb. je racionálne priestorové usporiadanie pozemkového vlastníctva v určitom území a ostatného nehnuteľného poľnohospodárskeho a lesného majetku s ním spojeného v súlade s požiadavkami a podmienkami ochrany životného prostredia

a tvorby územného systému ekologickej stability, funkcie poľnohospodárskej krajiny a prevádzkovo ekonomických hľadísk moderného poľnohospodárstva a lesného hospodárstva. Pozemky nadobudnuté v rámci pozemkových úprav musia byť v zásade rozmerovo a cenovo totožné s pozemkami, s ktorými žalovaná do pozemkových úprav vstupovala. Poloha pozemkov nezohráva žiadnu úlohu, a preto žiadnym spôsobom nemožno tvrdiť tak, ako to prezentovala žalovaná, že pozemky, ktoré pre žalovanú vyplynuli z pozemkových úprav mali niečo spoločné s pozemkami, s ktorými do pozemkových úprav žalovaná vstupovala. Túto skutočnosť v spore potvrdil aj vypočutý svedok M.. E. Z., ktorý sa podieľal na projekte pozemkových úprav, ktoré prebiehali v katastrálnom území J. J.. Tento záver vyplýva aj z predloženého Znaleckého posudku číslo X/XX.XX znalca M.. A. J. E., ktorý uviedol, že v rámci konania o pozemkových úpravách je potrebné spĺňať kritériá a prihliadať na ustanovenie § 11 ods. 3 zákona číslo 330/1991 Zb., kde je uvedené, že nové pozemky majú byť svojou výmerou, bonitou, polohou a poľnohospodárskym stavom primerané pôvodným pozemkom, pričom sa prihliada na výhody získané pozemkovými úpravami. Odvolací súd súhlasí s právnym názorom súdu prvej inštancie, že omyl žalovanej v jej právnej argumentácii je zásadný. Skutočne súd prvej inštancie v tomto sporovom konaní nepreskúmal rozhodnutie číslo OPÚ XXXX/XXX - XXX/ZJ zo dňa 29.10.2012, ktoré bolo zapísané ako právny titul nadobudnutia vlastníckeho práva na výpise z listu vlastníctva číslo XXXX, okres E., obec J. J., katastrálne územie J. J. pri parcele KN C číslo XXXX o výmere 2.599 metrov štvorcových, orná pôda, ale preskúmal skutočnosť, či došlo zo strany žalovanej k scudzeniu nehnuteľností, ktoré získala v rámci dedičského konania s jej povinnosťou vyplatiť ustupujúcich dedičov podľa ich podielov. Argumentácia prednášaná žalovanou v tomto spore o originálnom nadobudnutí vlastníctva je i podľa názoru odvolacieho súdu absolútne právne bezvýznamná. Skutočnosť, že žalovaná bola vlastníčkou nehnuteľností nebola v konaní sporná a žalobcami ani namietaná.

31. Odvolací súd súhlasí i s právnym názorom súdu prvej inštancie vysloveným v bode 30 odôvodnenia, že námietka premlčania vznesená žalovanou je v celom rozsahu nedôvodná. Splatnosť nároku žalobcov je potrebné podľa názoru súdu odvíjať odo dňa predaja pozemku, ktorý bol nadobudnutý pozemkovými úpravami. Kúpna zmluva bola uzatvorená dňa 05. decembra 2016, ktorou žalovaná v pozícii predávajúcej previedla nehnuteľnosť zapísanú na LV číslo XXXX parcelu registra C číslo XXXX, orná pôda 2.599 m<sup>2</sup> na kupujúcu spoločnosť M. L., za kúpnu cenu 47.000 Eur. V Osvedčení o dedičstve XXD/XXX/XXXX Dnot 59/2007 zo dňa 23. mája 2007 mala žalovaná stanovenú lehotu na vyplatenie 1 mesiac od vykonania úkonu, ktorý bude znamenať zmenu vlastníckeho práva v prípade, ak za nehnuteľnosti získa určitý finančný alebo naturálny obnos. Žalovaná získala naturálny obnos vo forme parciel uvedených v projekte pozemkových úprav J. J., pričom stále bola zapísaná ako vlastníčka nehnuteľností, a to tak pôvodnej, ako aj po pozemkových úpravách. Až predajom nehnuteľností začala plynúť lehota na vyplatenie finančného obnosu od vykonania úkonov, ktoré znamenali zmenu jej vlastníckeho práva, tak ako to dohodli dedičia v rámci dedičskej dohody, pričom žalovaná tento svoj záväzok prijala s tým, že bude platiť pre ňu ako aj jej právnych nástupcov, a právnych nástupcov dedičov dedičského konania. Z tohto dôvodu lehota 1 mesiac na výplatu podielov žalobcom ako ustupujúcim dedičom začala plynúť 05. januára 2017. Od tohto dátumu plynula pre žalobcov trojročná všeobecná premlčacia doba. S poukazom na doručenie žalobného návrhu na súd dňom 19. júna 2017 je i odvolací súd toho názoru, že nárok žalobcov na vyplatenie ich podielov premlčaný v žiadnom prípade nie je. V písomnom podaní zo dňa 03. septembra 2021 žalovaná odôvodnila námietku premlčania predmetného nároku žalobcov podľa § 23 ods. 6 Zákona číslo 180/1995 Z.z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom, v zmysle ktorého sa pohľadávka dedičov, ktorá vznikne z vyporiadania dedičstva premlčuje v lehote desiatich rokov. Nakoľko k samotnému uplatneniu práva a nárokov došlo po desiatich rokoch od uzatvorenia predmetnej dedičskej dohody, nároky z predmetnej dohody sú v danom prípade premlčané po uplynutí zákonom stanovenej lehoty. Ani odvolací súd nesúhlasí s takouto právnou argumentáciou žalovanej, pretože § 23 ods. 6 zákona č. 180/1995 Z.z. sa vzťahuje na prípad, ak z dôvodu nezahody dedičov alebo nemožnosti rozhodnúť o dedičstve podľa dedičských podielov rozhodol súd tak, že pozemky nadobudnú dedičia, u ktorých sú najlepšie predpoklady na ich obhospodarovanie. To však nie je tento prípad, keďže súd nemusel rozhodnúť direktívne spôsobom, ktorý uvádza § 23 ods. 2 Zákona číslo 180/1995 Z.z., a to z dôvodu, že medzi dedičmi bola uzatvorená dedičská dohoda.

32. V bode 35 súd prvej inštancie vysvetlil prečo chápe argumentáciu žalobcov, ktorí považujú za krajne nespravodlivé, že sa vzdali svojich dedičských nárokov v prebiehajúcom dedičskom konaní po poručiteľovi v prospech žalovanej. Tá prijala záväzok v prípade získania finančného alebo naturálneho obnosu, vyplatiť v lehote do 1. mesiaca ustupujúcim dedičom ich podiel, a tento podiel im úplne nevyplatila. Tu súd prvej inštancie aj podľa názoru odvolacieho súdu riadne vysvetlil, že v procese

pozemkových úprav by nikdy nenadobudla 6 novovytvorených parciel, ak by nevstupovala do tohto procesu s parcelami E KN, ktoré nadobudla podľa 4. strany predloženého dedičského rozhodnutia. Odvolací súd už vyššie uviedol, že súd prvej inštancie nie celkom správne pochopil, prečo odvolací súd zrušil predchádzajúci rozsudok. Odvolací súd súhlasí s názorom žalobcov uvedeným v odvolaní, že z uznesenia odvolacieho súdu, povinnosť súdu prvej inštancie žalobu zamietnuť, žiadnym spôsobom nevyplýva. Odvolací súd iba prikázal súdu prvej inštancie podrobnejšie sa zaoberať s právnou argumentáciou strán sporu. Možno prisvedčiť žalobcom, že súd prvej inštancie im dal plne za pravdu a napriek tomu žalobu zamietol. Odvolací súd zastáva právny názor zhodne s názorom žalobcov, že výsledok pozemkových úprav, v žiadnom prípade nie je iba prečíslovaním parciel, ale je vytvorením nového právneho stavu. Skutočne výsledkom pozemkových úprav je zámena vlastníctva a spoluvlastníctva na určitých parcelách v stanovenom katastrálnom území za vlastnícke právo k parcelám iným, vtom istom katastrálnom území za podmienky polohovej a finančnej totožnosti s prípustnou odchýlkou stanovenou zákonom. Dedičia uzatvorili dohodu, že ak za nehnuteľnosti získa žalovaná určitý finančný alebo naturálny obnos, uspokojí zákonný podiel ostatných dedičov. Všetky nehnuteľnosti, ktoré boli týmto spôsobom zdedené sa stali predmetom pozemkových úprav. Je pravda, že žalovaná v rámci pozemkových úprav nadobudla parcely, ktoré boli druhom, výmerou, bonitou, polohou, a hospodárskym stavom, primeraným pozemkom, a ktoré by žalovaná nemohla nadobudnúť, pokiaľ by v dedičskom konaní nenadobudla pôvodné nehnuteľnosti. Žalovaná vstupovala do pozemkových úprav s pozemkami v rozsahu 35.064,87 m<sup>2</sup>, v hodnote 4.383,479 eur, a z pozemkových úprav pre ňu vyplynuli pozemky vo výmere 35.082 m<sup>2</sup>, v hodnote 4.681,05 eur. Jedná sa teda skutočne o limit stanovený zákonom. Aj keď to jednoznačne súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí neuviedol z obsahu celého odôvodnenia rozhodnutia vyplýva skutočnosť, že žalovaná získala naturálny obnos vo forme parciel uvedených v projekte pozemkových úprav J.N., a následne za naturálny obnos získala obnos finančný. Je preto nerozhodné, že jediná parcela, ktorú nadobudla žalovaná v rámci pôvodného dedičského rozhodnutia, je parcela č. XXXX/X diel 3 o výmere 614 m<sup>2</sup>. Žalovaná vyplatila každému zo žalobcov po 1.300,- eur. I to považuje odvolací súd za skutočnosť, že žalovaná si bola vedomá svojej povinnosti, časť finančného obnosu, ktorý pripadal na žalobcov im vyplatiť aj napriek tomu, že po podaní žaloby zmenila názor i svoju argumentáciu vo vzťahu k tejto vyplatenej sume. Podiel každého zo žalobcov zo sumy 47.000,- eur, ktorý predstavuje 1/21, predstavuje 2.238,09 eur. Vyplatených bolo 1.300,- eur, žalobcovia žiadajú po 938,- eur. Uvedené je vypočítané žalobcami správne. Od dátumu 05.01.2017, dokedy mala žalovaná povinnosť vyplatiť žalobcom ich finančný podiel, sa odvíja i povinnosť žalovanej uhradiť žalobcom úrok z omeškania, ktorý v danom čase predstavoval 5% ročne. Povinnosť na jeho úhradu začala plynúť po splatnosti, teda dňa 06.01.2017 tak, ako to žalobcovia žiadali v žalobe (ide o úrok z omeškania, ktorý vznikol od 16.03.2016 do 26.07.2022, teda v danom čase). Úroky z omeškania majú povahu sankcie za omeškanie dlžníka so splnením záväzku (§ 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka). Úroky z omeškania sa platia popri samotnom dlžnom plnení stanoveným percentom z tej časti dlhu, z ktorej je dlžník v omeškaní, teda ktorú ešte nezaplatil. Omeškaním nastáva zo zákona zmena obsahu právneho vzťahu, a to taká, že podľa trvajúcej povinnosti splniť záväzok vznikajú aj nové práva a povinnosti bez ohľadu na to, či dlžník omeškanie zaviniť alebo nie.

33. Tak, ako odvolací súd uviedol vyššie súd prvej inštancie v prejednávanej veci správne zistil skutkový stav, v rozsahu potrebnom na zistenie rozhodujúcich skutočností, na základe vykonaného dokazovania dospel k správnym skutkovým zisteniam, ale spor právne nesprávne posúdil. A iba z dôvodu, že mal za to, že odvolací súd vyslovil právny názor, že má žalobu zamietnuť, tak žalobu skutočne zamietol.

34. Preto odvolací súd postupom podľa ust. § 388 CSP, zmenil rozsudok súdu prvej inštancie tak, že žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni v 1. rade, žalobcovi v 2. a 3. rade, každému sumu po 938,- eur, s 5%-ným úrokom z omeškania ročne, od 06.01.2017 do zaplatenia, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

35. Zároveň súd prvej inštancie priznal žalobcom v 1., 2. a 3. rade nárok na náhradu trov prvoinštančného konania voči žalovanej s tým, že o ich výške rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením, a priznal žalobcom v 1. a 2. rade nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu voči žalovanej s tým, že o ich výške rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením (§ 396 ods. 1 CSP, v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP). Žalobcovia v 1., 2. a 3. rade boli plne úspešní v spore, pričom žalovaná bola v spore neúspešná. Odvolací súd mal za to, že je na mieste aplikovať zásadu úspechu vo veci, pričom dôvody na aplikáciu § 257 CSP nezistil.

36. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3 : 0.

### **Poučenie:**

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Poučenie o dovolaní: Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 Civilného sporového poriadku, v ďalšom texte už len „CSP“)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 Ods. 1 C. s. p. (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP).